

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ סנה סמיניה

יו"ל ע"י מוסד תורה והסכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

ד"גש (תשי"ט)

מ"ז י"ב - כ"ז

הערה: למהות תקוני יוסף במצרים עיין גליון ויגט תש"ח!

א. החוקר צנו יעקב בספרו Genesis מעיר לפרקנו: "עד כמה אין סדרי מצרים ומספטיה נראים בעיני התורה טובים ונכונים ולהפך, עד כמה הם בעיניה מחוסרי תבונה, את זאת היא מדגישה ע"י לעגה השנון המוצא את בסויו בדברה על הכהנים" הסבר מהי האירוניה שבפסוק כ"א!

ב. י"ב ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו... לחם לפי הטף. ספורנו ד"ה לחם לפי הטף.

דברי דוד " " " " : מה שכלכל אותם לא היה בצמצום כמון שדרך המתפרנסים בימי הרעב, שמספיקו עצמם במזון מצומצם, אלא היה נוחן להם לחם בהרוחה, כל אחד לפי הטף שלו, דהיינו שהטף אינם סובלים מזון מצומצם, שאין להם דעה בזה לסבול קצת ומבקשים חפידים כמו בשנוה השובע. מה ביניהם בהערכתם את יוסף!

ג. י"ג ולחם אין בכל הארץ... ויבאו כל מצרים אל יוסף י"ח וחתם השנה ההיא ויבאו אליו בשנה השנית.

רש"י י"ג ד"ה ולחם אין בכל הארץ; י"ח ד"ה בשנה השנית. ויבאו כל מצרים: וזה היה בשנה השנייה וינהלם יוסף במקנה בשנה ההיא, ובשניה לה שהיא השביעית נתן להם באדמתם מה שאכלו בשנה הרביעית ומה שצרכו בשנה השנייה החל מן "אבל על דרך הפסג לקס...". רמב"ן י"ח " ספורנו " " בשנה השנית. מהי מחלוקת המפרשים בענין זה? מה הן מעלותיה וקטייה של כל אחת מהן הדעות?

ד. ולחם אין בכל הארץ.

העמק דבר: לא נאפה לחם הרגיל כי אם בתערובת טובין ומורסן וזה לא מקרי לחם כדחנן במס' חלה ג' משנה ו' לענין הייב חלה. הסבר מה מצריכו לומר כן.

ה. שאלות ודיוקים ברש"י:

- 1) י"ג ד"ה ולחם אין בכל הארץ
 - 2xx) י"ח " כי אם תם הכסף
 - 3xx) י"ט " ותן זרע
 - 4x) " " לא תטם
 - 5) כ"ה " ותהי הארץ לפרעה
 - 6xx) כ"ד " לזרע השדה
 - 7) כ"ה " נמצא חן
 - 8) כ"ז " וישב ישראל בארץ מצרים
- a. מה קשה לו?
b. מה הצריכו לפרט כך?
מה ראה רש"י להוסיף את המלים "ובג הכל אל יד אדני", מה תיקן בזה?
לדברי החוספתא המובאים ברש"י מקשה בעל דברי דוד: הרי הוזכר בפירוט שיהיו שבע שני רעב, ואם כן יאמרו יוסף בדאי הוא??
נסה ליטב קוטיחו!
a. מה קשה לו?
העזר בדברי רש"י ג' י"ח ד"ה וקץ וזרוד הצמיח לך!
b. מה הדמיון בין שני המקומות?
מה תיקן בדבריו?
הרא"ם מקשה: פירט: לא בשנה הראשונה לבדה. אבל לא ידעתי למה לא פרט זה בני "והיה כתבואות" שבכל שנה, סאו היה טב לכל הכתוב שאחריו: "לזרע השדה" "ולאכלכם" "ולאטר בבת יכם" "ולאכל לספכם".
נסה ליטב קוטיחו!
- a. מה קשה לו?
b. מה קשה לו?

השאלות המסומנות X קשות, המסומנות אא קשות ביותר, יענה כ"א לפי דרגתו.

השובות (וגם שאלות) יש לשלח לנחמה ליבוביץ ירוסלם קריית מטה.